

РОБОЧИЙ НАРОД

ROBOTCHYJ NAROD

THE WORKING PEOPLE

ПОРЯДКОВЕ ЧИСЛО 228.

ОРГАН УКРАЇНСЬКОЇ СОЦІАЛ-ДЕМОКРАТІ В КАНАДІ.

REGULA NUMBER 228.

РІК VII.

Ч. 5.

ЧЕТВЕР 4 ЛЮТОГО 1915.

WINNIPEG, MAN.

FEBRUARY 4 THURSDAY 1915.

№ 5.

VOL. VII

Новинки.

„Модер“ Джонс і Рокефелер.

Случайна стріча молодого Дж. Д. Рокефелера з звісною провідницею багатьох страйків старенькою „матір’ю“ Джонс викликала велику сензацію. Стрінулися вони перед „Індустріальною Комісією“ в Нью Йорку.

Рокефелер попросив між іншим, „матір’ю“ Джонс і представителів Союзу Угледоків до себе на раду. Капіталістична преса заговорила про се так немовби то настав вже час, мирних відносин між працею а капіталом.

На ділі всі ті розговори і ради нічого не можуть принести. Рокефелер ніякого іншого капіталіста не зрече ся добровільно експлуатації і буде дальше висисати соки із робітників. Рокефелер ту ні при чім. Капіталістичний лад, гнетучий і визискующий наємну працю, мусить бути змінений.

Тому слушно „мати“ Джонс заявила, що — она не вірить словам і красноріччю обіцянкам, лиш же скорого діла і практичного здійснення даних обіцянок.

Судьба проти еміграційного закону.

Президент Вилсон не підписав закона про обмежене еміграції. Він заявив, що не може підписати закона, який не допускає захисту всім тим, що борять ся за свободу і незаперечені людські і громадянські права. Закон противить ся традиціям американського народа і давньої політики сею краю. Він не вірить, доби сам американський народ хотів спинити еміграцію.

Закон вернув отже назад до конгресу і тепер пічне ся нова боротьба. Щоб сей закон став правосильним помімо і проти волі президента, він мусить бути прийнятий тепер двома третинами всіх голосів в конгресі. Се може дуже легко стати ся, позаяк підчас посліднього голосованя заявляло ся за ним більше чим дві третини голосів в обидвох законодавчих палатах.

Вилсон і Кайзер.

З приводу 56 роковин уродин „кайзера“ Вільгельма, президент Спол. Держав Вилсон вислав йому таку гратуляційну телеграму:

Іменем Правительства і народу Злучених Держав мило мені зложити Вашому Царському Величеству сердечні желанія з приводу сьвята роковин Ваших уродин, а рівночасно висловити Вам желанія великого добра. Вудров Вилсон.

Англія в поважнім клопоті.

Лондон. — 2 лютого. Найзд німецьких підводних суден нароби поважного клопоту. Пасажирська комунікація між злученим королівством (Англією) і Ірландією церервана. Корабельний рух, хоч не заблокований, припинив ся, бо ніхто не хоче пробувати ризиковної плави. Німецькі підводні судна, які тепер бушують, то по полудневім Атлантику, де они затопили кілька велими цінних англ. торговельних кораблів, то знов коло Ірландії і по Північнім морю, де також наробила шкоди, свинили рух, передоєм торговельних і пасажирських кораблів та навесили тяжкий удар англійському „бізнесові“.

В слід за тим в портових містах як і в цілій Англії підскочили незвичайно ціни на споживчі средства. Не стає вугля і ціна за нього страшно зростає. Наслідки сею наїзду, говорять, можуть бути, так соціально як і промислово, дуже далекоюсяді.

На се адмірал Гендерсон мудру раду радить: каже, що кораблі можуть плисти безпечно, тільки при стрічі з підводним судном мусять цілою силою тікати, так, щоб судно, меншою шкорою, не могло корабля дїгнати.

Другі радять, щоб Німців з їх побережем заблокувати так, щоб они не могли „вилізти“ на море.

Шпіони в Росії дорожють.

Міністерство внутрішних справ внесло в Думі законопроект на підставі якого має піднести ся заплата шпіонам, що зїдять за політичними засланнями. Ті шпіони побирали досі 200 рублів в рік, а підносять його на 400 рублів, бо на 200 рублів тяжко знайти охотників. Ся підвижка потягне додатковий видаток в сумі 200 тисяч рублів.

Зі злучених до законопроекту матеріалів показує ся, що уряд задумує в році 1915 удержувати таких 13 сот шпіонів.

МОНТРЕАЛ, КВЕ. — 2 лютого. Сіпіярський желізничий міст над рікою Свент Кроїсе ушкоджений вибухом динаміту підложеного німецьким офіцером Вервером фон Гом, котрого арештовано — Школа вивосить около \$300. Міст скоро буде направлений.

Спішіть на поміч „Р. Н.“

Голоси виручателів „Роб. Народу“.

Кобалт. Онт. Посилаємо на сплату довгу „Р. Н.“ \$44.71. При сім, товариші нашого відділу складають спеціально ширю подяку т. Мих. Балавнецкому, котрий дуже багато причинив ся до зібраня всіх грошей. Він поларував на користь сплоченя довгу „Р. Н.“ незвичайно гарно вишпиту „пішівку“, яку пуцено в розігравку. І ту, т. Балавнецкий взяв ся енергічно до розпродажі тікетів, та продав їх сам за \$18.21, і то проміж безробітними та проти соціалістичного руху настроєними робітниками.

Залиб по всіх відділах найціло ся більше таких товаришів, то певно, що довг „Р. Н.“ счезе мов сніг від весняних соняшних лучів. — Товариші не забувайте — що хто скоро дає, той два рази дає!

Внесо згадану суму зложили т. т. — По \$3.00: М. Балавнецкий і М. Гішка; по \$2.00: С. Одайскі, І. Одайскі, Т. Завацкый і А. Дмитришан; А. Шкелевич \$1.20; по \$1.00: М. Балавнецкий і І. Гордицкий; по 50с.: М. Росідкый і А. Шкелевич; А. Новік 35с.; по 25с.: Н. Лазуткін, М. Сливчук, І. Косташук, А. Михайлюк, А. Банор, Л. Вагдан, М. Шемлей, Ст. Демянов, Ф. Вик, Д. Пустович, І. Гішка, А. Гафтонюк, і Г. Накофорук; І. Яєїховський 20с.; по 10с.: А. Ходімко і Ф. Мамалига; А. Рудий 5с.

З розігравки пішівки т. М. Балавнецкого \$18.21. Збірка між товаришами \$1.50. Крім сею послаю \$4.00 на предплату. За відділ У. С. Д. П. І. Гішка секр.

ТОЛСТОЙ, МАН. — На сплату довгу „Р. Н.“ прислав т. А. Тесарський 50с.

„РОБОЧИЙ НАРОД“: Ну, Довже, чую що вже мені легше стає. Ще тиждень — два і мої товариші скинуть тебе з мене.

ДОВГ „Р. Н.“: Ха, ха, ха! І я так думав. Та тепер нема страху. Що то значить тих дві сотки доларів, що вони мені дали, ті твої приятелі. Адже ти мені винен ще більше чим пів тисячки доларів. А знай що я не вступлю ся з тебе пока не дістану посліднього цента. Ти надеш ся на соціалістів? Дирма брате! Ми їх знаємо добре. Они запалюють ся скоро і скоро холонуть. Они еще не вмють витривало кінчити початого діла. Марна твоя надія!

Я бачу вже час, коли на очах твоїх соціалістів тебе вадупу і посьмію ся з твоїх гарних мрій!

„РОБ. НАРОД“: Мовчи гадино! я вірю в мій народ! Віп скине тебе а мене і задавить як зду гадину, а я тоді вратую його з пуг капіталізму.

ДОВГ глуливо сьміє ся, однак проявляє занепокоєне.

Товариші і передплатники „Р. Н.“!

Невже ми позволимо дати себе на посьміх нашим ворогам? Невже ми справді останемо й на дальше недбалыми в відношеню до наших найпекуційних справ? Хтож тоді про них буде дбати? —

Ні! Сею не може бути. Скиньмось кводрами по цілій Канаді і до тижня наш „Роб. Нар.“ буде свободний. Усі враз, як каже нам наш девіз! Йдім слідом товаришів, які вже поспішали на поміч своєму організу!

Фінансове справозданє „Р. Н.“ за місяць січень 1915

ПРИХОДИ:	
Готівки з року 1914	\$63.44
на сплату довгу	\$243.80
передплата	170.75
дрібна продаж газет і книжок	11.45
з оголошеня	8.00
друк. робота	5.00.
Разом	502.44
ЗАГАЛЬНІ РОЗХОДИ:	
На сплочене довгу	\$140.60
видачки ред. і адм.	244.60
надвижка	117.24.
Разом	502.44

Розходи подрібно:

За друк „Роб. Нар.“	\$100.00
почта	30.06
редакторови і адміністраторови	60.00
комісове агентам і книгарням	10.60
папір до писаня і на оголошеня	6.40
пожичено	9.75
заплачено	2.50
додатки до машини	11.14
на подорож агентам	4.00
опера річників „Р. Н.“	3.50
маляреви за образок	3.00
довг за угле	1.00
дрібні видачки	2.65
Усі адмін. видачки	244.60
Вплинуло на видачки з передплати, оголошеня, друк. робіт і ін.	195.20
Недобір	49.40.
Недобір покрито з пресового фонду.	

Сплочено довгу:

За папір довг в 1914 р.	\$25.60
робітн. довг з 1914 р.	25.00
за машину до писаня	10.00
Екз. Комітетови	10.00
т. т. Гошовському	40.00
Качмареви	10.00
Кульчицькому	10.00
Даволі	10.00.
разом віддано довгу	\$140.60
доплачено до видачків „Р. Н.“ за січень	49.40

остало готівки 53 80
Разом \$243.80

Вінніпег, 3 лютого, 1915.
М. Єремійчук
адміністратор.

ДО ВІДДІЛІВ У.С.Д. НА ЗАХОДІ.

Товариші! Пригадую Вам, щоб Ви при збираню партійного податку не забували наш спеціальный 10 центовий податок призначений на організаційний фонд, тобто на удержане організатора. Прошу також секр. відділів з Заходу о подане списку членів кожного відділу.

Ваш за соціалізм,
Павло Баранюк
секр. Зах. Окр. Ком.

Позір! Позір!

Драм. Кружок ім. В. Винниченка в Вінніпегу устроює в суботу, 13 лютого с. р. о год. 8 веч. в галі Коварського, Cor. Fritchard & McKenzie

ТОВАРИСЬКУ ЗАБАВУ

на яку запрошує ся всіх, хто бажає добре забавити ся.

Вступ: для мушчин 25 ц., для женьщини вільний.

ПОЗІР! Українці в Монтреалі!

Амат. Кружок Відділу У. С. Д. П. в Монтреалі відіграє дня 13 лютого, с. р. о год. 8 вечером. в Auditorium Hall, — 229 Ontario West,

„СІЧІНСЬКИЙ ПОТОПЬКИЙ“

драму в 5-ох діях. На сцену виступає около 40 осіб.

По представленю забава аж до рана.

ВСТУП 50, 35 і 25ц.

Українські робітники! приходіть якнайчисленнійше!

ROBOTCHYJ NAROD (THE WORKING PEOPLE)

Official organ of the Ukrainian Social Democratic Party, Affiliated with the S.D. Party of Canada. THE ONLY UKRAINIAN SOCIALIST PAPER IN NORTH AMERICA. Published weekly by THE EXECUTIVE COMMITTEE OF THE U.S. D. P. OF CANADA Pritchard & McGregor Winnipeg, Man. Subscription \$2.00 a year.

ЧИТАЙТЕ! ЧИТАЙТЕ!

„Робочий Народ“ — одиноку соц. дем. часописць для цілої Америки; она одна дає те знане яке повинен мати кожний працюючий класовий свідомий чоловік. Хочеш знати, як здобути красшій лад на світі, то читай все „Робочий Народ“

„Робочий Народ“ коштує на рік лиш два долари а адреса до него є:

„ROBOTCHYJ NAROD“ Box 3658 (Sta. B.) Winnipeg Man

В обороні власного життя.

В сираві случившій ся в Рузвелт, Н. Дж. події, про яку ми вже згадували в попереднім числі нашої часописи, зібрані на протестаційнім мітингу страйкуючі робітники ухвалили резолюцію визнаючи президента Вільсона і губернатора стейту Нью Джерси, щоби они зарядили сейчас усунути банди поліційних шерифів, і щоби поробили якнайскорше кроки задля охорони життя спокійних робітників, бо інакше, говорять они в своїй резолюції, „страйкуючі робітники самі будуть приневолені уоружити ся і боронити свого життя“.

Ся рішуча резолюція спх зорганізованих страйкуючих робітників являє ся найкращим і найрозумліїшим висловом їхнього протесту висланого властям, під доглядом котрих поповнюють ся такі страшні злочини, як в Людов, Кол., Рузвелт, Н. Дж. і інших місцях.

Здавало ся, що на більший злочин, як морд невинних дітей і безборонних женьщин в Людов, Кол. крововійний капіталізм не важить ся. Однак новий страшний морд безборонних робітників в Рузвелт, переконув є нас, що зухвалість капіталістичних злочинців не має границь. Они клянуть собі з правительства.

Вандит, поставлений підприємцями на сторожі при брамі фабрики, не выпускає до середини правительственного урядника; на заяву того урядника, що він є післаний урядом для розслідження очевидного ся випадку, сторож сей шле його „до пекла“ разом з його правительством.

Робітники починають тепер розуміти, що вишнше правительстве є на услугах капіталістів. Лекції дані робітникам капіталістами у всіх нападах на робітників, біте і розстрілюване їх без найменших причин вчать їх, що політична машина, яку они самі при виборах будували, є орудом капіталу.

Капіталісти в своїй силі не знають законів. Закони писані не для них. На всякі старани правительства задля злагодження напружених відносин між працею і капіталом, они відповідають просто — не пхайте свого носа!

Тож справді країна пора вже щоб велитенська маса напінних капіталістичних рабів зрозуміла свою непростому ошибку, яку она завжди поповняє в часі всяких виборів. Пора робітникам зрозуміти що тільки в проміжних таки вибраних заступників можуть заступати ся за їхні права по всяких урядах і законодавчих тілах; що тільки самі робітники можуть дбати про охорону життя робітничих мас, бо се є їх обовязок супроти себе самих, супроти своїх рідних, жінок і дітей.

І дійсно кожний злочин і повненний капіталістами на робітниках, заставляє послідних до думаня і до організації. Робітники тимскорше лучать ся задля самооборони, до оборони власного життя.

Невинно пролита робітничая кров, се страшне число жертв, які пролітуть капіталістичний молох як всяку дань, звуть о пімету.

Робітники розуміють врешті, що се, що стало ся з їхніми товаришами дебо не було, може стати ся завтра з ними; що робітничая кров пролита в Колорадо, Мішіген, Нью Джерси, Онтаріо, Віргіні Колумбі, чи деінде, — се кров височена із їхніх жил; що морд робітничих жінок і дітей, де-б то не було, — се морд їх рідних.

Тому они лучать ся задля борби з своїм лютим, зівьіривим ворогом; тучать ся для оборони свого загроженого життя.

Робітники Спол. Держав, вівзвані Соц. Дем. Партією, готовлять ся на день уродня Лінкольна, 12 лютого с.р. до небувалой демонстрації, проти безробітня. Они готовлять ся до борби з своїми панями хазяїнами. Они готовлять ся до борби о працю, а не о безділство, о спромугу вижити, — а не о роскоші.

А чи в нас в Канаді в сю хвилю все так „благоприятно“, що можемо спокійно ждати гірших часів? Невже не терпять люд голоду і холоду? Невже ми не платимо данини на жертвенник капіталістичного молоха?

І нам не можна мовчати. Нема нам чого ждати поки пройде лихо. Ніхто і нічо нас не спасе. Ідм в слід випередивших нас товаришів зі Сполучених Держав.

Ставаймо зеднаню масою проти ворога, який очинив нам наше цекло! Зорганізованою силою ставаймо до борби за власне жите!

Женьщини супроти війни.

В німецькій соц. часописи для женьщин „Die Gleichheit“ надруковано відозву до женьщин, написану тов. Клярою Цеткін секретаркою женьської міжнародної соціалістичної організації і за те сю часописць заборонено видавати, а всі числа зі згаданою відозвою, які дістали ся німецьким властям в руки, забрали і знищено.

Тов. Кляра Цеткін лише у своїй відозві:

Товаришки-сестри!

Проти страшних відносин, витворених жадним власті і всесвітньої могутости капіталізмом, підносить ся щораз сильніше голос протесту женьщин і зростає з тишя на тиждець так в державах воюючих як і нейтральних. Минуло вже чотири місяці від хвилі, коли розпочала ся війна між „союзом“ а „порозумієм“ і все нові держави втягає ся до сеї кровавої борби.

Війна забрала до своїх услуг у всіх краях найкращі сили, так фізичні, як моральні і духові. Підкопала або знищила промисл, організації і працю для загального добра, використала для своїх цілей здобутки науки і всі сучасні винаходи.

Подібного знищення, страшної скількості трунів і ранених, ніколи не видано в історії людськості, хоч ся історія переповнена ріками сліз і крові.

Війна ся зруйнувала щастє і добро мільонів, знищила міжнародні договори і під погрозою багнетів приказала народам поклонити ся сему, що они погорджували, і нищити се, що они найбільше поважали.

Она плоговить всі ідеали сотворені в мужах і радостях многими поколіями всіх націй і рас освободжуючих ся від звирства і прамуючих до ідеалів правдивой людськой свободи.

Що стало ся з заповідю християнського бога: „Не убий“ і „Люби ближнього свого“? Що сталося з суспільними поняттями і ідеями проголошеними, найбільшими і найбагатороднішими мислителями всіх культурних націй?

Що сталося з інтернаціональним і соціалістичним братерством пролетарів всіх країв, про яке ми недавно мріяли і говорили?

З продовженням сеї війни щораз то більше бліднуть цумні фрази і ідеї, яких задля було скрити від очей народів її капіталістичну суть.

Зпадають маски — ся прекрасна, розмальована за слова, котра многих ввела в блуд. І війна ся являє ся в повній наготі, як війна заборча, війна за свѣтлове панованє.

Женьщини — соціалістки всіх країв! Ми ніяким робом не відвічалні за нещастє, яке немов дикий звбір, роздирає народи. Ми сему не винні — і то не лише в сїм простім, часто формальнім, зміслі, що нам, разом з виборчими правами, не дають також можности безпосередно рішати питання про війну і мир. Ні, в виду звичених цілей, попалених міст і сіл і порозарваних людських тіл, ми повинні відхилити від себе всяку відповідальність за війну на основі того ввзшого права, що ми, вірніші нашії історичній задачі, нашою соціалістичною ідеологією, всіми силами добивали ся мира. Проміж нами нема ні одной, дочка котрой-б то не було вітчизни, котра-б свѣдомо і радісно протягом років не зробила всего можливого, щоби відвѣнула надходячу катастрофу свѣтловой війни; нема ні одной соціалістки, котра-б не була готова всіми силами мужно і з самовідреченем бороти ся за вѣржанє мира.

Нам женьщинам — соціалісткам, завжди особливо дорогим був загальний мир, як результат і запорука інтернаціонального братерства, котре одиноке лише може отворити браму в будуче царство соціалізму, до котрого ми, женьщини, стремимо всею душею.

І именно длясего, що оно так є, ся війна зі всіми її страшними наслідками не стала проміж нами розєднуючою єтгною. Не обманені боевим шумом, шумними промовама і настроєм маси, ми в сьому часі несемо у всі краї несплямлемим соціалістичний ідеал. Зі всіх усюдів через купи розвалан і потоки крові, ми протягаєм одні другим братське руку, зеднані нашим старим свѣтоглядом і непоборимим стремлєнем — вперед до соціалізму.

Послїдній наш великий спільний виступ — проповована конференція у Відня, — мав відбути ся під знамями стремлєня до задержаня мира.

Вибухша війна перешкодила сему. Тепер отже змагає до привернення мира повинно стати нашою задачею. Ми, соціалістки, повинні у всіх краях агромаджувати женьщин і звивати до сего, щоби они виступили проти продовжуваня безумної свѣтловой війни. Із мільонів уст повинен пронести ся могутній крик: Досить вже убивати! Досить нищити! Проч з війною! Она не повинна продовжати ся аж до цілковитого винещєня народів, аж до той хвилі, коли із них височить ся послїдна капля крові. Мир, тревалий мир! Длясего отже, ніяких нарушень независимости, і достоїнства якої-б то не було національности! Жадних анексіє і! Ні олної держави не можна взяти упокорюючими услівями, які не забезпечилиб спокою між сусїдуючими народами, а послужилиб за причину до дальших збрєнь і вклякали-б нові заколоти та внастроювалиб міжнародні відносини! Дорогі спокійній праці! Свободній дорогі для братнього зближеня народів і оіельної праці для розцвіту інтернаціональної культури!

Ми, вправді, у всіх майже краях, не маємо політичних прав, одначе не позбавленісемо суспільного впливу. Ми повинні використати кожду одробину нашої суспільної сили, сили своїх слів і впливу в довірчивим крузі близьких і приятелів для діланя на характер публічних виступів, значїне котрих виростало, завдяки склавшим ся услівям.

Ми повинні використати все можливе — слово і друк, переконаня одиниць і вплив мас — все, що можна в сїм чи в другім краю. І шум шовіністичного потока не зможе зажурити ні настрашити нас, анї стягти нас в слід ділових патріотів корита, жадні власті нижих політичних діячів або несвѣдомих демагогів. Навпаки, іменно, завдяки ясвоті такого націоналістичного настрою, ми трїмко заявляєм о культурних цїнностях, котрі кожда національність вносить в скарбницю людськой цивілізації, гордо розвиваєм прапор соціалістичних мирних домагань, прапор соціалізму. У всіх краях самокористь і безумство будуть нас судити і переслїдувати, як люди не маючих вітчизни. Нехай! Ми знаєм, що ми внашю роботу задля мира краще служимо вітчани, чим ті, що в воєннім одушевленю потрясають мечем, плюгавлять і понижують други національности.

Коли мужчини убивають, нам женьщинам остає ся бороти ся за мир. Коли мужчини мовчать, тоді наш обовязок, диктований нашим ідеалом, піднесе свій голос.

Товариші, сестри, сповніть обітницю, дану вашими представителками Соціалістичному Інтернаціоналови на мировім конгресі в Базилї: „Ми женьщини соціалістки будемо завжди находити ся в першій ряді, серед найвідважніших борців проти війни!“

Кляра Цеткін Серк. Іртєри, Бюра Женьщин-Соціалісток.

Така то відозва сеї німецькой товаришки представительки другої части пролетаріату представительки женьщин, котрі чи не більше мужчин терплять тепер в часі сеї страшної війни. Нехай же голос їх опамятає збожеволілий свѣт.

Сен Катама.

Чому Японія почала війну з Німеччиною?

Чому Японія почала війну з Німеччиною? Є се питання, котре японські державні мужі, дипломати і протистувуючі ся дневникарі, так часто порушують, і тона те, щоби заравом на нього відповісти своїм непомалым розумом в користь Японії, що політичне становище її вітчизни не могло бути іншим, що Японія в імені справедливости і совісти мусїла так поступити, як она свѣчинила підчас події послїдних днів.

Є три засади, на основі котрих ті лани оправдують японсько-німецьку війну. Іменає: перше — Японія почала сво війну, позаяк була союзницею Англії, а ся зажадала, щоби її помочи знищити німецький вплив на далекім Вєходї; по друге — Японія використала сво війну за призволом Англії в тій цілі, щоби вигнати Німців з Хін і в сей спосіб відновити інтегральність (цїлість) хінськой рєпубліки; по третє — Японія хотїла прямо почалити ся з Німцями. Се є основа, які она наводять, щоби виказати становище Японії оправданям і конечним; та щоби доказати свѣтлови конечність японського вмшаня ся в війну.

З сего виходить безсумнівна слушність, що Англія просила Японію, аби та помогла її в теперішній війні ослаблєнем ворога на далекім Вєходї. Питанєм однаково є, чи Англія дійсно так поступила, як се нині вяснєє ся, тоб то, чи она дійсно бажала щоби Японія виступила проти Німеччини на тїм куснику хінськой землі звисної під назвою „Кян-Чав“. Припустім знова, що Англія дійсно бажала такої помочи, яку її Японія жертвовала, то чи немала Японія права, а навіть обовязку, уникнути війни з Німеччиною? Она повинна була попорубати загодити ся з Німеччиною в мирній опосї і євентуально одержати від неї запоруку, що Німці не будуть робити собі ніяких претенсій до країв і народів на Вєходї. Чи зробила Японія щось подібного? Чи вислала она

будь одєн приязний доктєм війни? — О скілько не було зроблено. Ультимату чини було одинокою — справі заявою. Що більш рішчий президент міністрів перед вислєнем у „Дж'опрес“ фундавати в тоді вєзно нагякнув, му свѣтлови; він мав на лви японського союзника.

Дальше, як ми се згадали інтегральність Хін. Отже, щоби звернути Хінця гральність хінськой рєпубліки Японії обтжеженої под спасєннал? Заки однак Японія не має жадної цїлі, кудушности, повинна б джурію. І дивно: та сама вїтась анєксії Манчжурії сеї війни. Тому то тверди інтегральність Хін є сьм Німців було в Кян-Чав, данта в Кян-Чав; щоби Японії кілька тижнів ще 100 мільонів єнів [\$500 вала Японія для Хін, да давно ограбля і ослаби.

Тепер візьмєм третє хотїла почислати ся з Нємо на думці фразу, яку праїстрасти бездумної завойдї потрібною там, дати масовий морд. Єсє лад сутню річи і візьмєм Японія не має жадної цїлі в Німеччиною. В наслід понія лише скористала зросла; будівлі виставлє правлєнем і піднесенєм такі промислові і торго могла би оягнути. Се вїтась, так, що навіть самі чияти, Японія є бідна і о грїшми в Хінах; тому лєна, що се роблять Нім першії мірі має з сею

Дальше, глупо бул поправи державного свїцям, завдяки німецьким штукам, японське образ ють на легких основа послїднім півєтолітю вїдї до німецьких науко ки, артисти, напоєні нї отсей модерністичний о нїя чванять ся. Велика на японських універсїт приміру скажу: Як поч ли замкнути академію майже всі профєсори в сїлі їхати до своєї вітч

Японія почислила війни в сей спосіб, що сотки тисяч людських мав про якіє рахунки річу було, що се Росї задля здобути овочів я ний воєнний ключ сотоєно доперва в пропаяє нічого більше не хотів сїбським інтересам і — сти — дані спромуги капіталістичній класї. стивим аргументом єт потної і морської воєн шати ся в так страшєтрати, є нічим більшє супроти японського в

З думок соціалі

Не добре тому, хто вмє читати, а ще гіршє кому, хто не вмє д

Федеративна демо тична Росія є найв шим услівєм при с джувано України — важнійшим, чим її симпатїї Відня і Бї для українськой спра

На війні найбільшє пляють ті, що не у в — цванї. У них відоб вєсь, що може приде

бодяй оден приязний документ до Берліна перед початком війни? — Оскільки нам звісно нічого подібного не було зроблено. Ультиматум вислано Японією до Німеччини було одинокою — першою і послідною — в сій справі заявою. Що більше, оскільки там звісно, теперішній президент міністрів граф Окума ще кілька тижнів перед висланим ультиматум обіцяв редакторам „Інтерпрес“ фундавати величавий бенкет. Про що він тоді неясно нагакував, стало в короткій звісній цілком світові; він мав на думці виповіджене війни ворогові японського союзника.

Дальше, як ми се згадували, Японія бажає відновити інтегральність Хін. Она кинула ся в полумя війни на те, щоб звернути Хінцям „Кяв-Чав“ і відновити інтегральність хінської республіки! Політика, яка для бідої Японії обтяженої податками має бути надзвичайно спасенна? Заки однак Японія покермувала ся тою великодушністю, повинна була перше віддати Хінцям Маньчжурію. І дивно: та сама партія, котра недавно прогнаним асексі Маньчжурі, стала тепер завзятым ворогом сєї війни. Тому то тверджене, що Японія мала на думці інтегральність Хін є омишним і брехливим. Пять тисяч Німців було в Кяв-Чав, після твердження генерал-команданта в Кяв-Чав; щоб їх побити або побороити, то забрало Японії кілька тижнів часу і коштувало її щонайменше 100 мільонів єнів [50.000.000] — і все те пожертвувала Японія для Хін, для тих самих Хін, котрі она недавно ограбила і ослабила.

Тепер візьмем третій і остатній аргумент: Японія хотіла почислити ся з Німеччиною, Говорячи про се, маємо на думці фразу, яку винайдено на те, аби збудити пристрасти бездумної товпи, котра то фраза являє ся завжди потрібною там, де має ся перед світом оправдати масовий морд. Єслаж в дійсности застановимо ся над сутю річи і візьмемо її за аргумент, то побачимо, що Японія не має жадної претенсії до яких небудь рахунків з Німеччиною. В наслідок заняття Кяв-Чав Німцями, — Японія лише скористала. Ії торговля з Кяв-Чав значно аросла; будівлі виставлені Німеччиною і заходи над поправленням і піднесенням самої околиці принесли Японії такі промислові і торговельні користі, яких она сама не могла би осягнути. Се виказують ясно торговельні білянісі, так, що навіть самі Інгвці не важили би ся заперечити. Японія є бідою і она не може форсувати готовими гримами в Хінах; тому повинна она бути сердечно вдоволена, що се роблять Німці, позаяк завдяки сьому, она в першій мірі має з сего користі.

Дальше, глупо було би заперечувати се, що всякі побрани державного сїстему Японія звела завдяки Німцям, завдяки німецьким урядникам; що виховане, наша штука, японське образоване теперішних часів, спочивають на легких основах німецького способу і впливу. В посліднім історію вислала Японія багато своєї молоді до німецьких наукових заведень і сі студенти, музиканти, артисти, напоєні німецьким знанем сотворили в нас отсей модерністичний стан культури, яким тепер Японія чванить ся. Великий процент учителів і професорів на японських університетах — се Німці. Для наведення приміру скажу: Як почала ся війна з Німеччиною, музична академія в Токио, позаяк фактично майже всі професори в сій академії були Німці і они мусли іхати до своєї вітчани.

Японія почислилась з Росією в японсько-російській війні в сей спосіб, що по уши задовжила ся і стратила сотки тисяч людських житей. Ніхто, однак, ніколи не думав про якісь рахунки з Німеччиною, позаяк звісно річи було, що се Росія була тою, що опукала Японію, задля здобути оочів японсько-хінської війни. Теперішній военний клич сотворено штучно і се викавало ся ясно одперва в пропамятнім писемі графа Ганші, котрий нічого більше не хотів, як лиш віддати ся на услуги російським интересам і — зловити нараз дві ворони за хвості — дати спромому розвинути ся, пагуючий в Японії капіталістичній класі. Вож одинокою причиною і властивим аргументом є ту бажане дальшого зміцнення суцїотної і морської военної сили. Із на чого небудь вмішати ся в так страшну війну, яка несе Японії лише страти, є нічим більше як лише поповнюванем глочину супрота японського народу!

3 думок соціаліста.

Не добре тому, хто не вміє читати, а ще гірше тому, хто не вміє думати. Федеративна демократична Росія є найважливішим успіхом при освобожденню України — далеко важливішим, чим нієзрілі симпатії Відня і Берліна для української справи.

На війні найбільше терплять ті, що не у війську є щастя. У них відоймають все, що може придати ся

до военных операцій; вони живлять і одягають військо і то не лиш своє, але і вороже, яке забрано в неволю. У военному промислі нема ніколи безробітних, хоч часом минає багато років, що нема ніякої війни і жовніри сидять баздільно по казарнях. Та іх не відправляють, а ще на силу тягнуть до сего „заняття“. Лишень у военнім промислі є безробітні люди.

В часі миру вони ніби то служать Христові. В часі війни вони щиро і рівно

славословять Марса (бог війни у Римлян), забувши про Христа і всіх небесних жителів.

Капіталісти є великими патріотами; вони нападають на чужі землі і прилучують їх до своєї коханої вітчани, роблячи її в сєй спосіб більшою, кращою і могутнійшою.

Рай на землі називає ся соціалізм. Рай на небі називає ся фата моргана; є сє гарний воздушний привид, який являє ся втомленим подорожним на горячих пустинях полудня.

Держава тримає військо не на те, щоб в краю був мир, а на те, щоб була війна. Може й не варув, але до сего конечно прийти мусить. Війна є ремеслом жовніра і він буди до нічого у овоім ремеслі, як-би його не практикував, а істноване армії було неоправданам і злишнім. Во і желізницї і почату держава не одержує на се, щоб люди ходили пішки та розвозили листи кінями або волами. Всьо має своєю цілю.

Чому се так є, свату побожній, що попи не уряджують ніколи місій аля веспих клас суспільства, а все лише для бідних і темних робітників? Хіба се є гріхом пролетарев, що капіталіст його окрадає? Я думаю, що воно є гріхом, але не йому, і тому про сєй гріх попи ніколи не згадують.

Істноване людського роду завдячує ся попам. Во як-би попи не відчали людських самців з людськими саміями, то звідки звияло-б ся діти? А як-би вони і в'явили ся яким солодким чудом, то без попівського хрещеня вони не були-б правдивим подобою бога. Тому ми, перекручуючи псаломщицю, можемо з одушевленем сказати, що „дивен бог во ереїх своїх!“ — а по нашому: який пап, такий крам!

Дамян Вориско.

Карл Томпсон.

Робітники і нероби.

Гірник без копальні, швець без фабрики обува, хлібороб без ріл, всі вони є в таким самим положеню, що мисливець без стрільби. Вони не в змозі йти за своїм аванем поки не стануть уживати капіталу або землі, що належать до другої людини.

Серцем і душею капіталізму є розділ посіданя і праці та виникаючий з того поділ людства на дві класі, що з них одна посідає средства житея, не жываючи іх, а друга жыває та не посідає іх. Такий лад дозволяє кільком людям жити без праці, а неволить багатьох трудити ся майже за лармо.

Завданем соціалізму є злучити посідане і працю, віддавши всі средства продукції на власність всім людям.

Нині всі головні средства житея є під контролю великих спілок капіталу, званих в англійськї трестами. Сі великі спілки обняжують наємну платню до край-

ної межі можливости прожятку і кладучи як найвищу ціну на свої продукти, стали поважною небезпечкою добробугу американського народа. І добре думуючі люди пропонують всілякі средства проти лезих надслідків сего монополю.

Деякі хочуть, щоб ми регулювали трости. Ну, і ми пробували сього через лядесять років. І чим більше ми регулюємо трости, тим менше є в нас що їсти і що одягати ся, і тим дужше давають нас трости.

Інші янов радять, щоб ми розбивали трости. І сього средства ми пробували через лядесять років. І чим більше ми розбиваємо трости тим страшнійше трости розбивають нас.

Тож ми бачимо, що соціалісти правду кажуть, що найліпшим средством для народа на регулюванє і розбиванє тростів є іх посіданє.

Се привело-б до злуки посіданя з средствами продукції. Сі, що мусять уживати зелізниця, фабрик, робітень, копалень і всяких знарядів, розпоряджалб ними спільно при помочи правительства. Ті, що посідали потрібні до житея річи, а не жывали іх, хіба як оруже, що нам рабували робітників — ті були-б визорінені, бо відвато б у них іхне оруже.

Знайшла-б ся праця для всіх. Всі була-б свобідні від рабунку і вивазку, ніхто не міг би жити чужою працею і насталаб економічна справедливість.

„N.Y. Call“ переклав Д. Б.

Петербурзькі робітники в початках війни.

Як доносить лист до редакції „Соціалдемократ“, у петербурзьких робітників мало мали успіхів военні збори деяких соціалістів, що ті збори устроювали, аби „приспособити ся“ до вимогов часу і уряду. Місто давати поміч воюючим, робітники звичайно порішували давати поміч родинам своїх товаришів, що пішли на війну, або попали в тюрму або врасане. Векоди робітники допомагають ся для себе заряду фондами, зібраними на такі ціли.

Як всюди показує ся, робітники в Петербурзі, не вірять в клич „освобожденя Славян“. Богато робітників бажав побіди Французам, Англіяцям і Бельгіяцям, але розгрому Росії.

Писаням часописи про німецькі звірства робітники вірять часто, бо они мають Німців наставниками, інженерами, майстрами і т.п. по фабриках і ті дуже часто тінуть ся славою грубянів. Але мимо сего імімо сильної праці з боку „патріотичної преси“, російського патріотизму у робітників мало. Як виходить з другого письма того самого дописувателя до „Соціалдемократ“, в настрю петербурзьких робітників зайшла де-

яка зміна, коли соціалістична демократія Австрії і Німеччини станаули по сторої урядів.

Що до ріжних національностей Росії, то вони на загал порішили „піддержувати“ правительство — в надї на уступку. Жида-богачі ходили до своїх божниць і молились за побіду для царя, ходили відтак по Петербурзі з царським портретом, вступали добровольцями в армію, а в Одесї цілували ся на зборах з хулїганями.

Вірмени також патріотичні.

Лиш Українці недоволені з „асвабженія Галіції“.

Молодогурецька партія віднесла ся до Грузинів (народ на Кавказі) і обіцявала їм автономію на закавказку область, як Грузина остануть неутральними підчас Турецько-російської війни, але грузинська соціал-демократична партія відкинула умову.

Армата музичним інструментом.

В теперішних загално военных часах, коли армата служить своєюму призначеню, цікаво вгадати також, що сєй варварський інструмент находив не раз велике застосованє як музичний інструмент і не раз полисував ся на концертах. — Італієць Джузеппе Сарті капельмайстер в Медиолані, а від 1784 р. в Петербурзі, старав ся деякі музикальні недостатки вразливости виповняти потрясаючими зовнішніми ефектами.

Він zorganizував кольосальну оркестру і відгравав в нею найбільші музичні твори; був се вплив його хоробливої фантазії. Найефектнійшим, однак, того рода утвором, було його власне „Te deum“ скомпоноване ним на честь здобути (Пальомкіном в 1788 р.) твердні Очаків. З величезною масою інструментів і еспіваків — між сям оркестра російських рогів, де кожний рог видавав лиш оден тон — виставив він своє „Te deum“ в царськїм замку. На площі перед замком уставив він певну кількість ріжного рода армат, греміт котрих, мав служити для зміцненя басів. — На доваз приввнаня його заслуг відставав він 35.000 рублів річної платні і вільне мешканє. Сарті переніс ся відтак до Берліна; ту однак не вдало ся вже йому приподобати ся своєю методою. Його наслідником був віртуоз Карл Штаміц, який, в пошукуваню за ефективними інструментами, також вдавав ся до армат. Він виставив в Нормінбергі одну із своїх великанських композицій, в якій греміт армат мав рівнож подібну задачу як у Сартого. Дальші віста про уживанє армат як музичного інструменту датують ся від 1836 р., коли то великі торжества починала вистрілом 120 армат і в дальшім тягу армат сї сво-

ім ритмічним грохотом сповняли свою програму частю, як музичні інструменти. В половині 40-их років минушого столітя, завів був президент стрілецького товариства в Франкфурті над Одрою прямо арматний галлоп; умітив він іменво, здалека від оркестри дві армати, які своєю музикою мали також адобувати собі симпатію. — Армат уживали часто для представлень военного галласу. Уживають її і до нині при всьах патріотичних торжествах, підчас яких її музикальне застосованє є дійсно санкціоноване.

Дописі.

Кобалт, Онт.

Не одному з товаришів буде давно, що Кобалт, в котрім перед кількома місяцями так процвітав соціалістичний рух, тепер замер і довший час не давав жадної чутки про себе. Правда що давно, але коли блище придивимось, то бачимо що нема дивниці, бо всі енергічнійші товариші з практичною безробітїя мусели роз'їхатись в Кобалту, щобидесь в іншій місцевости знайти кушця на своїх десь пальцях і таким способом ратувати себе перед голодом.

Однак не зовсім зазмер ще Кобалт, бо в нїм так вже укорінив ся соціалізм, що незавдогво всі поступовійші люди будуть соціалістами і много вже зрозуміли що соціалістом кочче треба бути, бо лише соціалізм стремить до усуненя з лица землі несправедливого капіталістичного ладу, а заведеня на его місце нового справедливого ладу соціалістичного.

І так ми в посліднім часі зробили в Кобалті два мітинги, на котрих явило ся много людей, так, що галля була переповнена. На мітингах говорив тов. А. Дмитришин, котрий є назначений Гез. Ком. на організатора У. С. Д. П. на вході, то-є на провінцію Онтаріо. Тов. А. Дмитришин в своїй промові вяснив присутнім як має виглядати новий лад соціалістичний і в який спосіб ми маємо увести його в жите. Відтак бесідник представив всі сторої теперішнього капіталістичного ладу і вяснив причини теперішнього безробітїя, голоду і нужди.

Перед закінченем бесідки говорив еще про теперішній європейську рівню, про сї наслідки, і кому той загальний морд принесе зиск, а кому вийде на шкоду. На сїм бесідник закінчив і так дуже зворушив серця присутних, що ті его нагородили бурєю оплесків. На конець тов. А. Дмитришин завізав присутних до організації в У. С. Д. П. і на його заавз рісалося до партії 11 нових членів. Також еще більше людей хотіло вписатись, але задала финансових обставин віддо-

жили на північше.
Робітники з Кобальт впи-
суйтеся всі як один муж до
місцевого відділу У. С. Д.
П., так щоб не було тут
одного робітника, котрий
не належав би до нашого
відділу, бо ви самі бачите,
що лише в організації сила,
то чому ми не мали би
гуртуватися до неї. Тож до
праці товариші! Хай живе
соціал-демократія.
Іван Сельський
секретар.

Ріджайна, Саск.

Заходом місцевого відділу
У.С.Д.П. відбулось тут дня
10 січня с. р. віче, на яке
зійшло ся невелике число
царих людей. Перший про-
мовляв т. І. Федорович. Він
вияснив чого нас вчить со-
ціалізм і чого домагаєть ся
соціалісти. Соціалізм нас
вчить, як робітник має бо-
роться о краще жите і що
робити, щоб повалити сей
несправедливий лад і на його
місце завести кращий, в
якому не буде гнобителів а-
ні угнетених. Робітник по-
винен думати своїм власним
розумом а не поживеним я-
кого навчають капіталісти і
попи. Соціалісти бажають
рівних прав для всіх наро-
дів в кожній державі і одна-
кових прав так для мужчин
як і для женьщин. Т. Федо-
рович вивав щоб всі робіт-
ники вступали під червоної
прапор в ряди соціал-демо-
кратії, і щоб кожний наш
робітник знав, що зброєю
його є робітничі часописи,
а се, „Робочий Народ“, я-
кий одинокий в українських
часописах боронить інтересів
робітничих, говорять
правду і вчить робітника бо-
роться з капіталізмом і инь-
шими ворогами робітництва.
Потім слідувало справозна-
не заряду відділу, яке при-
нято з похвалою, і вибір но-
вих урядників відділу.
До заряду ввійшли: І. Фе-
дорович організатор, Д. Шо-
рат заступник, І. Лапчук
фін. секретар, Алек Мой-
сюк прот. секр. В. Залу-
цький і А. Кройтор — контро-
льори. Р. Пісаренко бібліо-
текар, А. Грекул господар
і Н. Мауриак наглядач.
До відділу вписалось кілька
нових членів. На сім віче
закінчено, де всі доволені
розійшлись домів.
Участянк.

Шипинці, Алта.

В неділю, 24 січня с. р.,
відбуло ся в нас, в домі т.
П. Миронюка, велике віче,
скликане місцевим відділом
У.С.Д.П. Віче відкрив т. Д.
Івасюк; пояснив зібраним,
що віче скликане на те, щоб
нам нарадити ся над попра-
вою нашої ліхой долі. Він
вказав на те, що не можна
вже нам дальше мовчки
чорно працювати по двай-
цять годин денно на наших
нещасних фармах і потом
та кровю добутий дорібок
віддавати за безцін нашим
взявскавачам. Нам треба
примудити спосіб рятунку.
Що нам робити, про се го-
ворив т. Т. Ташук. Він я-
сно висказав зібраним як в
наших громадських жито-
всюди веде ся класова бор-

ба, — борба класи панів-
дармоїдів з класою робітни-
ків — пролетарів. Фармер
не ризнить ся своїм положе-
ням від мійського робітни-
ка, але навіть часто його
положене далеко гірше —
говорив т. Ташук. Він біл-
ний працює без віддиху і
по двадцять годин денно та-
ше й з худобю, підчас ко-
ли робітник мійський пра-
цює пересічно вісім-девять
годин на день; обидва они
вносять одну нужду. Робіт-
ник віддає капіталістови
свою працю що днина, а
фармер несе всю разом раз
на рік. Так буде нам допи,
поки ми не будемо вчити ся,
як робітники других наро-
дів ратують ся від сего ла-
ха, поки ми не будемо чита-
ти книжок і газет таких як
„Роб. Народ“, які вчать
про се, як бороти ся з на-
шими визискувачами. Т. Та-
шук гарно вияснив, чого
домагає ся одинока робіт-
ничіа соціал-демократична пар-
тія і до чого амагає соція-
лізм. Нам всім треба зедна-
ти ся в сій нашій одинокій
організації і помочи нашим
товаришам, які вже давно
виступили до борби за наш
людські права. Широю бесі-
дою т. Ташука були всі за-
членені. Відтак говорив т.
З. Драпака про те, як то він
колиш застрашений попа-
ми бояв ся соціалізму, сеї
світлої правди; читав він
книжки ширени поами і ні-
чого в них не находив, що
дало б йому можливість но-
бачити жите в правдивім виді.
Коли він одного разу купив
собі за десять центів кни-
жочку „Чого хотять соція-
лісти“ і прочитав її, тоді
доперва він прозрів, поки-
нув попи і зблизав ся до
соціалістів, бо соціалізм се
потреба для нас правдива
і найкраща наука у світі.
Він вині стоїть в перших
рядах борців за кращу долю
робочого люду. Говорив та-
кож старенький т. Г. Дов-
ганюк бувший „січовик“ в
старого краю. Він повчив
нас своїм досвідом; лиха
доля вигнала його з рідного
краю і ту він мусить в жін-
кою і діточками пропадати
в недолі. Во ту, говорив
наш старенький товариш,
ми мусимо еще тяжше пра-
цювати і гарувати для бо-
гатах дармоїдів. Він накли-
кував фармерів і мійських
робітників, щоб дружно
лучили ся в соціал-демокра-
тичній партії до борби про-
ти спільного ворога. До від-
ділу вписало ся кількох но-
вих членів, між иншими ста-
трий, сивенький т. П. Ми-
ронюк. Вибралисьмо новий
заряд відділу на 1915 р. до
якого ввійшли: т. Г. Дов-
ганюк організатор, З. Дра-
пака заст. організатора, В.
Іовганюк фін. секр., Д. Іва-
сюк прот. секр. і Н. Дровик
бібліотекар. Віче закінчило
ся пізно вечером ідемпіва-
нем робітничих пісень.
В. Довганюк
секр.

ВЕЛИКИЙ МІТІНГ.

Заходом відділу У.С.Д.П.
в Вінніпегу відбув ся ми-
нущої неділі в Queens Hall

Великий мітінг, на котрім
промовляв т.т. Р. Риг, ал-
дерман з пятої варди, поан-
глійськи, М. Попович і В.
Головацький по українськи
і А. Алмазов по російськи.
Гала була заповнена. При-
сутні з великим заінтересо-
ванем вислухали справозна-
ня т. Рига з його діяльно-
ста в мійській ралі, в корот-
ці переповідежено відтак
т. Поповичом по українськи.
Т. Риг розказав досить об-
ширно, як він одинокий бо-
ров ся весь час проти вся-
ких ухвал шкідливих інте-
ресам робітничої класи а
старав ся о проведенне вся-
корисних. Він видержував
напади найсильніших про-
тивників, таких як бувшого
мейора Дікона, котрі між
іншим за оборону емігрантів
чужинців, звали його недо-
рим сином своєї вітчизни. Він
побивав всякі внески вимі-
рювані проти робітників
взагалі, а чужинців з окрема.
Завдяки тільки йому одно-
му не проведено поганови
ограничаючої, робітникам
взагалі а чужинцям з окре-
ма, права голосованя. Були
се внески ексмейора Дікона
про се, щоб лати право го-
лосу лише тим горожанам
котрі мають „проперті“ вар-
тості не менше як \$200;
З. Драпака про те, як то він
колиш застрашений попа-
ми бояв ся соціалізму, сеї
світлої правди; читав він
книжки ширени поами і ні-
чого в них не находив, що
дало б йому можливість но-
бачити жите в правдивім виді.
Коли він одного разу купив
собі за десять центів кни-
жочку „Чого хотять соція-
лісти“ і прочитав її, тоді
доперва він прозрів, поки-
нув попи і зблизав ся до
соціалістів, бо соціалізм се
потреба для нас правдива
і найкраща наука у світі.
Він вині стоїть в перших
рядах борців за кращу долю
робочого люду. Говорив та-
кож старенький т. Г. Дов-
ганюк бувший „січовик“ в
старого краю. Він повчив
нас своїм досвідом; лиха
доля вигнала його з рідного
краю і ту він мусить в жін-
кою і діточками пропадати
в недолі. Во ту, говорив
наш старенький товариш,
ми мусимо еще тяжше пра-
цювати і гарувати для бо-
гатах дармоїдів. Він накли-
кував фармерів і мійських
робітників, щоб дружно
лучили ся в соціал-демокра-
тичній партії до борби про-
ти спільного ворога. До від-
ділу вписало ся кількох но-
вих членів, між иншими ста-
трий, сивенький т. П. Ми-
ронюк. Вибралисьмо новий
заряд відділу на 1915 р. до
якого ввійшли: т. Г. Дов-
ганюк організатор, З. Дра-
пака заст. організатора, В.
Іовганюк фін. секр., Д. Іва-
сюк прот. секр. і Н. Дровик
бібліотекар. Віче закінчило
ся пізно вечером ідемпіва-
нем робітничих пісень.
В. Довганюк
секр.

КАЛЕНДАР! КАЛЕНДАР!
Богатшого змісту, присвячений для україн-
ських робітників
Календар „Новий Сьвіт“
на 1915 рік, ціна 20ц.
Замовленя і гроші шліть на адресу:
„NOWYJ SWIT“
Box 1051
Montreal, Que.

—Нова Лазня—
на Манітоба та Мекгрегор, на котру ме-
те, нці північної часта Вінніпегу так дов-
го чекали — отворилась вже і є уладжена
на вір лазень по великих староржавних
містах. В нас дістанете: російські ку-
пелі, турецькі царові купелі, ванни, і т. д.
Маємо спеціалне відділеня для жень-
щин в середу. В нас дістанете кожного дня
найліпшу та найкоршу обслугу, бо має-
мо аж 20 ванн.
За добру обслугу ручать імена менеджерів,
котрі є вам звіні: **Когн і Масрович.**
ПАМ'ЯТАЙТЕ АДРЕС:
КОРНЕР МАНІТОБА І МЕКГРЕГОР.

Русько - німецький шпиталь
Dr. G. Kalichman-a
Спеціалне ліченя хоріб веперничих (сифіліс, трипер і други)
хірургичних, внутрішних, жіночих, очних і ушних
Найновіше і найвпевніше
ліченя сифілісу „933“ проф. Ерліха. Ліченя полового безболі, ліченя
електричю. Лічерства висилю по кольоних за надісланем вадату.
OFFICE & HOSPITAL
453 Selkirk Ave. Winnipeg.
Phone: St. John 1772.

Якість кави
пізнаєть ся після її смаку, запаху і аромі.
FRANCK-A ЦУКОРІЯ
СЛАВНИЙ ДО КАВИ ДОДАТОК-Э
ТАЙНОЮ ТОГО ДОБРОГО
СМАКУ І АРОМУ
Можете все мати каву доброю, аелікатною і богатою
в смак і запах по перемішаню
FRANCK-A ЦУКОРІЯ
СЛАВНОГО ДОДАТКУ ДО КАВИ.
Питайте Вашого гросерника о Franck-a цуко-
рію в квадратних пачках.
Кожда пачка має нашу охоронну марку „кавовий
млинко“
HEINR. FRANCK SOHNNE & CO.
Амер. філія фірми *Heinr. Franck, Soehne*
LUDWIGSBURG Німеччина. *Flushing New York.*

Невдової вийде з друку
Робітничий Катехізм.
Зладив М. Попович.
Позаяк наклад сеї бро-
шурки невеликий, то ді-
стати її зможуть лише ті,
що скорше пришлють за-
мовлене і 15ц за одну. 60ц
за 5. або \$1.00 за 10 пра-
мирників.
Спішіть же з замовленем
на адресу:
М. ПОРОВИЧ
Box 3658 Winnipeg, Man.

Вже прийшли давніс ожитані Красві Календарі на 1915 рік.
Загальний календар..... 85c
Хлібороб..... 40c
Пресвята родина..... 30c
Маріянський..... 30c

Канадські Календарі
Українська Родина..... 50c
Китенковий з нотесом 10c.
Календар „Свободи“ 60c
Свирітського дому..... 50c

kalendarze polskie
Uniwersalny, Tom I..... 70c
„ II..... 70c
Związkowy..... 40c
Humorystyczny
„Bieza Bozego“..... 30c
Kalendarz Ludowy socia-
listyczny 35c

ДОДАТОК ДО КАТАЛОГА на 1915 рік
лише що вийшов з друку.
На жаданє висилаємо даром

Ruska Knyharnia

850 Main St. Wpg., Man.

ВІЙНА! ПОЗІР! ЧИТАЙТЕ!
Вже вийшла на 160 сторін
друку ілюстрована (з обра-
вами) книжка часть II П
разом,
З **ТЕРЕНІВ ВЕЛИКОЇ**
ЕВРОПЕЙСКОЇ ВІЙНИ!
Докладний опис кожного
повіту. Урядовий спис уба-
тих, ранених і полонених з
місцевою приналежно-
ста. Книжка дуже важна.
Ціна 50 цент.

З Канади замовлене слати
попеу ордером або наперо-
ві гроші, марок не прийма-
єсь. Адресуйте:
Skład Knyzok
W. Kulikowski 422 E. 6 Str.
New York N. Y.

ПОШУКУЮ Івана Семерби,
перебуває в Вінніпегу, і Ни-
колая Гнатчука I, з села Ю-
жинець, Буковина. Хтоби
о них знав або они самі,
прошу зголоситись на адре-
су: **George Bodnar Antelope,**
Sask.

ПОШУКУЮ
Ганю Круганевичку і Пара-
ску Пасичничку з села Се-
рафимець повіт Городецька
(Галичина). Хтоби о них
знав або они самі, нехай
зголосять ся на адресу:
Ostafij Chowhan
Box 61
Fernie, B. C.

„Робітник“,
часопис посвяченя інтересам працю-
ючої класи в Америці, виходить три-
рази на місяць. Ціна предплати \$1.00
Адрес: „Robitnyk“, Detroit, Mich.
1745 Michigan Ave. U. S. A.

Позір! Позір!
Sam Morochowsky
Plumber, Electrician and
Repairer
Переніс ся
з 117 McGregor на
450 Burrows Ave

Р
J. Romushynsky
Box 280.
ПОРЯДКОВЕ ЧИСЛО
РІК VII.

Нові Безробіте— продаж крові

До чого доводить ро-
ників сучасне безробіте,
ракетаризм найкраще
лучаю подія:
Один із жителів гот-
„Никброкер“ в Но-
ку, проголосив в часописі
що він пошукує чоло-
вотрий продавби свою
в цілі перелити в хо-
недокровного чоловіка.
того дня по проголо-
сего авилась перед гот-
така маса безробітних,
для вдержання порядку
ствитель готелю прим-
ний був покликати
цію. Деякі з безробіт-
тоті були продати к
своєї крові за 15 долар

Борба жіно страйкарів з о бами.

В місцевости Рузвел-
Дж. свадеть ся вже від-
шого часу страйк. К
разів прийшло було д
ріозних боів страйка
приватною наемною
цією, в яких кількох
карів виало трупом а
рожі“ приватної влас-
опинялись в Івановій
Страйк продовжує
Компані вдалось а
вати на місце страйк-
скебів, та до боротьб
ми взялись вже жіноки
карів. Дня 8 лютого
шло знова до бійки,
сим разом побідонос-
шам жінок страйке-
скеба, одні порозо-
домів а більш уперт-
ли серіозно потовчен-

Страйк докт

В місті Далас, в
вастрайкувало 36
що обслуговували сте-
шпиталь. Причаною
ку було те, що адм-
тор шпиталю відка-
прогнати одного лік-
трого товариші обв-
неморальний вчин-
ціентці.

**24,982 неза-
них женц**
В Злучених Де-
24,982 вдів, ровн-
незамужних женц
9,749 вдів і ровн-
15,233 старих („по-
двчат.

Страх по голодо

Німецьке прав-
видало закон, які
нає уживати за б
ба.